

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iudicii vniuersitatis Et Cleri Coloniensis, aduersus
calumnias Philippi Melanthonis, Martini Buceri,
Oldendorpij, & eorum asseclarum, defensio**

Billick, Eberhard

Parisiis, 1545

Quod sancti diligent fideles in terris existentes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29474

nos charitate proficiscuntur. Qua concessa ponitur quoque oratio: concessa oratione sequuntur beneficia reliqua. De charitate igitur primùm, mox de oratione, & cõsequenti- bus eam, danda est nobis ratio, & luculenta ex sanctis pa- tribus explicatio. Non enim causam nostram in hoc argu- mento tuemur, quasi nos ista primum in Ecclesiam inue- xerimus, sed tradita & à maioribus nostris accepta in Ec- clesia, fideliter propugnamus.

Quod sancti diligant fideles in terris existentes.

Initio igitur constat, quod quisquis diligit Deum, & eos quoque diligit, quos amat Deus, qui sumus nos. *Iohã. 14.* Diligunt igitur nos sancti, nisi putas sanctos Deum non dilige- re, vel ab eo dissentire. Rursum, qui diligit Deum mā- data eius obseruat, hoc est autem mandatum eius vt dili- gamus inuicem, sicut ipse dilexit nos. Attende, sicut ipse, cuius non moritur charitas. Nec est quod de præcepto quispiam cauilletur, quasi præcepta pertineāt ad hanc vi- tam non ad futuram: quod in ceteris quidem verum est, non autem de præcepto charitatis. Illud enim in terris nõ impletur: sed vbi debet consummari, quod fuerit in terris inchoatum, nempe in cælo, sicut B. Augustinus testatur.

Charita- tis præcep- tum in cælo im- pletur, si- de spe trãscunte. 1. Tim. 1. Hic iussu sunt diligere Deum, & proximum propter Deum: sed inceptum, non impleuerunt. In patria igitur diligunt Deum perfectè, & proximum quoque propter eundem Deum, qui absq; proximo nõ diligitur. *Roma. 13.* Qui diligit proximum, legem impleuit. Plenitudo ergo legis, est dilectio. Hic data sunt reliqua præcepta, propter charitatem: finis enim præcepti est charitas de corde pu- ro & conscientia bona. Obtena itaque charitate, euane- scunt reliqua præcepta, ipsa vero manet: si manet autem, apud quem manet nisi apud sanctos? & vbi nisi in cælis? Hæc procedit, vt inquit Apostolus, de corde puro, cõscien- tia bona, & fide non ficta, à quibus quidam aberrantes cõ- uersi sunt in vaniloquium, volentes esse legis doctores, non intelligentes, neque quæ loquuntur, neque de quibus affirmant. Vbi igitur cor purum fuerit, & conscientia bo- na, ac fides non ficta, ibi erit & charitas ista, atqui in ter-

nis habent hæc sua quædam initia, consummationem verò
 in cælo. Consummatur enim illic corruptum & conscien-
 tia bona, fides verò in clarâ visionem conuertitur, vt nō
 sit amplius in ænigmate, sed facie ad faciem. Proinde con-
 summabitur ibidem & charitas, quæ sine perfectione isto-
 rum non habetur perfecta. Si quibus ista non probantur,
 si quibus desipiunt, sciant se mundi huius sapiētia demen-
 tatos & ebrios, non capere ea quæ sunt Dei & regni ip-
 sius, audiantq; apostolum Paulum dicentem, ab his aber-
 rantes, conuerti in vaniloquium, & non intelligere, neq;
 quæ loquuntur, neque de quibus affirmant. Non est enim
 rebus ipsis, sed nec scripturis diuinis cōsentaneum, sanctos
 cū corpore simul deponere præstantissimâ illâ charitatis
 virtutem, qua Deum & proximum, qua caput & membra,
 qua partem & confratres consueuerunt in terris diligere.
 Sic enim ait Apostolus: Siue prophetiæ euacuabuntur, si-
 ue linguæ cessabunt, siue scientia destruetur, charitas ve-
 rō nunquam excidit. Memorabile est dictum illud & no-
 tandum (Nunquam excidit). Excideret autem, si per mor-
 tem extingueretur. Quæ est enim alia fidei & spei nostræ
 euacuatio, nisi per mortem? qua fidei succedet visio, spei
 apprehensio, vt & credendi, & sperandi nullū sit amplius
 officium, vbi datur diu speratis frui, & quæ fide credita
 sunt, coram videre. Charitati vero nihil succedit nisi cha-
 ritas, quæ officio suo nō despoliatur, quin potius quæ fue-
 rat hic inchoata, ibi perficitur. Sed inquires, legem carnis
 deposuerunt sancti, secundum quam erāt proximi nostri,
 fratres & membra nostra, denique longo distant à nobis
 interuallo, vt nō possint transmigrare huc ad nos, aut nos
 pertingere ad illos. Verum licet absentes videantur à no-
 bis, magnoque distare spaciōrum interuallo, hoc tamen
 charitatem non intersecat. Dilectio præsentiam nō requi-
 rit, cui sufficit oculus cordis. Paulus absens corpore, cum
 ageret in Epheso, spiritu præsens erat Ecclesiæ Corinthio-
 rum, & tanquam præsens iudicauit tradere magnū illum
 fornicatorem sathanæ. Præsens erat & in Ecclesia Colof-
 sensium, gaudens & videns ordinem eorum.

Ab sit autē, vt nos qui censetur & sumus Christiani de
 carne metiamur fratres, proximos & membra nostra: fa-
 ciant

2. Tim. 1.

Quomo-
do diligat
sancti vi-
uentes.

1. Cor. 13

Officiū
credendi
& sperā-
di in cælis
nullū, sed
retinet di-
lectio suū
officiū.

Charitas
non requi-
rit præsen-
tiam.

1. Cor. 5.
Coloss 2.

ciant hoc Iudei, faciant heretici & Ethnici. Nos de fide &
Quomo- religionis obſeruantia proximos, de patre cœleſti fratres,
do ſumus de capite membra deſinimus. ita Dominus in Euangelio,
proximi, Qui ſunt fratres mei, aut quæ eſt mater mea? & circunſpi-
fratres & ciens eos, qui in circuitu eius ſedebat ait: Ecce mater mea
membra ſan- & fratres mei: Quicumque enim fecerit voluntatem Dei,
ctorum. hic frater meus, ſoror mea & mater eſt. Quid eſt igitur in
Mat. 12. ſanctis & in nobis, quod nos adhuc diſcriminet? quod re-
 ligionis vinculo coniunctos haſtenus alienet, vt videri
 poſſint, non eſſe amplius proximi noſtri fratres & mem-
 bra? Si vnum habemus patrem, ſi matrem vnam cœleſtem
 Hieruſalem, Cur non ſumus confratres? Si caput vnum, &
 corpus vnum, cur non eiufdem corporis membra? Chri-
 ſtus non habet corpora duo, neque aliud nobis eſt caput,
 & aliud ſanctis, aut aliud corpus illis, aliud nobis. Dedit
 enim illum pater eſſe caput ſuper omnem Eccleſiam, quæ
 eſt corpus ipſius, & plenitudo eius qui omnia in omnibus
 adimplet.

Ephes. 1. Sed illi ſunt, inquires, in melius commutati, nos heret-
 mus & languemus in terris. Bene proſus, hoc acceperunt
 quod quaerimus, præceſſerunt, nos per eadem veſtigia ſe-
 quimur. An ideo ſumus ab illis alieni, & non proximi? non
 fratres? An quia nos peregrinamur, & ad patriam con-
 tendimus, quo illi iam peruenerunt, ideo non ſumus illo-
 rum conciuēs? Aut quia currimus, quia cœramus, quia
 nondum coronam accepimus, illi vero præcucurrerunt, vi-
 cerunt, ſunt coronati, idcirco non ſumus eiufdem exerci-
 tus milites? Si autem (quod eſt veriſſimum) ſumus fra-
ſancti pro tres, proximi, & vnius corporis membra, ſunt vtique ſan-
nobis ſo- liciti. Si ſecundum legem corporis myſtici, quam habet Apo-
liciti. ſtolus, de nobis ſoliciti, Debent enim membra pro ſe in-
1. Cor. 12 uicem eſſe ſolicita. Et quid ni? cum diues epulo damna-
 tus apud inferos, fuerit pro fratribus, quos reliquerat in
Luca. 16 terris ſolicitus. An validiori dilectione proſequuntur ma-
 li malos, quàm boni bonos? aut conſeſſum eſt aliquid ma-
 lis, quod bonis & ſanctis non cōceditur? Et ne parum vi-
 deatur virium huic rei perſuadendæ adferre, parabola
 euangelica (ſi tamen eſt parabola). Vide quis hunc affe-
 ctum attribuat homini damnato. Num homo quiſpiam,
 qui

qui possit & velit nos fallere? Non. Sed Christus qui non fallit. Siue itaq; historia sit, siue parabola illa de Epulone, nihil me moratur, cui sufficit ad doctrinam quod hunc affectum Christus damnato homini attribuit. Vnde apparet tales affectus, non esse à damnatis alienos, aut infuetos. Christus enim non ex incredibilibus, aut rebus moribus hominum non consentaneis, ac parum congruentibus, sed ex his quae sibi persuadent homines, ita accidere solere & posse, formauit parabolas, quo tanto comodius sua doctrina ab omnibus exciperetur. Quanquam sanctorum patrum pars melior affirmet nobis historiam esse non parabolam.

Secundum eandem corporis legem compatiuntur sancti infirmitatibus nostris: quod non debet absurdum videri de sanctis, cum de Christo scriptum sit: Habemus pontificem, qui nouit copati infirmitatibus nostris. Et si bene habet membrum vnum, congaudet membra reliqua, & si quid patitur membrum vnum, copatiuntur omnia membra. Cur enim hoc absurdum de sanctis videatur, cum testetur nobis Christus, angelos in caelis gaudere super vnoquoque peccatore penitentiam agente? Si faciunt hoc quorum est conditio à nostra aliena, quid censendum de fratribus?

Opinetur forsitan aliquis, sanctorum animas propter caelestium illorum & ineffabilium atq; incomprehensibilium gaudiorum affluentiam, ita totas occupari, immergi & absorberi, vt non super sit cogitationi rerum nostrarum locus eis reliquus, & hoc accidere sanctis, quod solet voluptuariis, quibus sensus & animus absorbentur, opprimunturq; vt non admittant se interpellari, nec sint de aliis solliciti. Sed horum vt est rustica & caelestium rerum prorsus ignara opinio, ita Mahumeticum quiddam ac Iudaicum sapit. Illa enim gaudia non obliuionem mentis inducunt, sed excitationem, non stuporem, sed acrimoniam, non extinguunt prioris charitatis scintillas, sed inflamant: visio dei non excaecat, sed illuminat: non retrahit cogitationem à proximo, sed compagem totius magni corporis consolidat: vt quarant & agant sancti, quo ea gaudia ampliètur magis, & fratribus quoq; fiat communia. Cuius exemplum quoddam habemus in angelis bonis, qui dantur nobis in ministerium, quod diligenter quidem exequentur, non tamen ob id fraudantur suis interrim

Sancti cō
patiuntur
malis no-
stris.
Hebraeor.
4.
1. Corin.
12.
Luca. 15.

Cura no-
stri nō per-
turbat san-
ctos, nec
gaudium
eorum mi-
nuat.

Matth.
12.

terim gaudiis, dicite Christo: Dico vobis, quod angeli eorum (nimirum paruulorum) in caelis semper vident faciem patris mei, qui in caelis est. Quod semper fit, non habet remissionem. Sed quid de gaudiis dico? ne poenae quidem aut cruciatus quos sustinent damnati, auferunt cogitationes & curas de amicis quos habuerunt in terris: durant enim in eis amores & odia, vt patet in epulone, magis autem in diabolo, qui cum sit eternis ignibus destinatus, non tamen cessat hominibus insidiari, persequi eos & infestari. Hoc tamen interest, quod damnati in omni affectione & cura perturbantur & affliguntur, beatorum vero sollicitudo, consolatio & gaudium habet, absque omni perturbatione, quia charitas est dei. Congaudent itaque beati, & compatiuntur nobis: sed quemadmodum Christus in quem nulla potest incidere perturbatio.

Possem allegare huc sanctorum patrum dicta plurima, sed decreui à superfluis abstinere. Lectori pio erga deum & sanctos bene affecto, de charitate sanctorum in nos persuasum esse non dubitans: impios nihil motor, & tamen si qui confidunt se posse contradicere, non grauabor vbi res poposcerit adiuuante gratia dei, pro asserenda catholice fidei veritate, pluribus & quae diximus statuere, & aduersariorum refellere impugnationes.

Quomodo sancti in caelis orent pro nobis.

Concessa dilectione iam opinor de oratione non restare quaestionem. Quid est enim diligere beatos, & eiudem gaudij aut forsitan maioris participes, nisi congratulari eis, felicitatem quam sunt adepti? Quid diligere laborantes, proximos, peregrinantes, & nunc eo quo ipsi euserunt anhelantes, nisi precari talibus optima quaeque, potissimum verò quae promoueant eorum salutem, quo tanto facilius ad optatum portum perueniant. Si quid aliud sit diligere peregrinantes & anhelantes ad patriam caelestem, qui nouit dicat: ego hanc veram in scripturis & patribus inuenio proximi dilectionem. At istiusmodi diligere, quid est aliud quam orare? Enimuero sancti quibus cognitum est, vnde omne bonum defluat, quando bene precantur cuiquam, non profecto, non aliunde hoc vt fiat, exoptant quam à bonorum

*Dilectio
facit ora-
re pro no-
bis.*